

Hà Nội, ngày 11 tháng 8 năm 2006

HƯỚNG DẪN
XÂY DỰNG ĐỀ CƯƠNG MÔN HỌC
PHÙ HỢP VỚI PHƯƠNG THỨC ĐÀO TẠO THEO TÍN CHỈ

I. NHỮNG VẤN ĐỀ CHUNG

1.1. Một số khái niệm và thuật ngữ

1.1.1. Đề cương môn học

Đề cương môn học là tài liệu do giảng viên biên soạn để cung cấp cho người học trước khi giảng dạy môn học, gồm có các nội dung chủ yếu sau đây: Thông tin về giảng viên, thông tin chung về môn học, mục tiêu của môn học, tóm tắt nội dung môn học, nội dung chi tiết môn học, học liệu, hình thức tổ chức dạy học, chính sách đối với môn học và phương pháp, hình thức kiểm tra - đánh giá kết quả học tập môn học.

1.1.2. Nội dung chi tiết môn học

Nội dung chi tiết môn học cần phân biệt 3 phần:

Phần 1: Nội dung cốt lõi - N1 (Phải biết)

Phần 2: Nội dung liên quan gần - N2 (Nên biết)

Phần 3: Nội dung liên quan xa - N3 (Có thể biết)

1.2. Mục tiêu, ý nghĩa của việc xây dựng đề cương môn học

1.2.1. Cung cấp cho sinh viên thông tin về mục đích, nội dung môn học và yêu cầu học tập;

1.2.2. Đáp ứng yêu cầu của phương thức đào tạo theo tín chỉ và là cơ sở để thực hiện đổi mới phương pháp dạy - học và kiểm tra - đánh giá;

1.2.3. Tạo ra một công cụ pháp quy để có thể kiểm tra việc giảng dạy của giảng viên và việc học tập của sinh viên;

1.2.4. Đẩy mạnh khâu tự học, tự nghiên cứu, nâng cao tính chủ động, sáng tạo của sinh viên;

1.2.5. Từng bước nâng cao chất lượng dạy - học và hội nhập quốc tế về giáo dục đại học.

1.3. Yêu cầu đối với đề cương môn học

Đề cương môn học phải đáp ứng các yêu cầu sau:

1.3.1. Cung cấp thông tin đầy đủ và chính xác về môn học, phù hợp với phương thức đào tạo theo tín chỉ;

1.3.2. Tiếp cận chuẩn mực quốc tế, khả thi trong điều kiện của ĐHQGHN.

II. Xây dựng đề cương môn học

2.1. Các bước xây dựng đề cương môn học

Thủ trưởng đơn vị đào tạo chỉ đạo thực hiện các bước sau đây:

Bước 1. Thành lập nhóm chuyên gia xây dựng đề cương môn học là các giảng viên cùng dạy một môn học. Có thể có sự tham gia của 1 đến 2 sinh viên giỏi đã học qua môn học này;

Bước 2. Tổ chức tập huấn cho nhóm chuyên gia;

Bước 3. Tổ chức xây dựng đề cương môn học theo “Mẫu đề cương môn học” và “Hướng dẫn viết đề cương môn học” (xem các phụ lục kèm theo);

Bước 4. Tổ chức hội thảo, có sự tham gia của các giảng viên liên quan đến môn học, sinh viên đã và đang học môn học này;

Bước 5. Sau hội thảo, tổ chức hoàn chỉnh đề cương môn học để thẩm định, nghiệm thu và ban hành.

2.2. Thẩm định đề cương môn học

2.2.1. Hồ sơ thẩm định

a. Đề cương môn học;

b. Báo cáo về quá trình tổ chức xây dựng, hội thảo, lấy ý kiến chuyên gia và hoàn chỉnh đề cương môn học;

c. Biên bản chi tiết về hội thảo lần cuối, những ý kiến đóng góp để hoàn chỉnh đề cương môn học;

d. Kế hoạch chỉ đạo, kiểm tra việc thực hiện, cập nhật đề cương môn học.

2.2.2. Tổ chức thẩm định và ban hành đề cương môn học

Thủ trưởng đơn vị đào tạo tổ chức thẩm định và ban hành đề cương môn học.

2.3. Tổ chức in và phát hành đề cương môn học

2.3.1. Đơn vị đào tạo tổ chức in, đóng thành sách và ghi vào đĩa CD tất cả đề cương môn học đã được ban hành;

2.3.2. Sách đề cương môn học và đĩa CD ghi tất cả đề cương môn học được lưu giữ tại bộ môn, khoa, phòng đào tạo. Đề cương môn học được đưa lên trang web của đơn vị đào tạo và của ĐHQGHN.

III. thực hiện đề cương môn học

Thủ trưởng đơn vị đào tạo chỉ đạo tổ chức thực hiện các nhiệm vụ sau:

a. Tổ chức biên soạn bài giảng theo đề cương môn học đã được ban hành;

b. Tổ chức cập nhật nội dung môn học, xây dựng phương pháp dạy - học và áp dụng các phương pháp kiểm tra - đánh giá tiên tiến phù hợp với yêu cầu môn học và phương thức đào tạo theo tín chỉ;

c. Kiểm tra, giám sát việc xây dựng, thực hiện, cập nhật đề cương môn học trong quá trình dạy - học, kiểm tra - đánh giá của giảng viên các bộ môn;

d. Cuối học kỳ I hàng năm, báo cáo ĐHQGHN về việc xây dựng, áp dụng và cập nhật đề cương môn học.

IV. Kinh phí thực hiện

4.1. Định mức chi

Mức chi tạm thời quy định như sau:

- Tổ chức xây dựng đề cương môn học (bao gồm việc xây dựng, chỉnh sửa, hội thảo, lấy ý kiến chuyên gia, hoàn chỉnh, nghiệm thu do đơn vị đào tạo thực hiện): 150.000 đồng/giờ tín chỉ;

- Thẩm định và ban hành đề cương môn học: 10.000 đồng /giờ tín chỉ;

- In, phát hành đề cương môn học: Thủ trưởng đơn vị đào tạo lập dự toán chi cho từng loại hoạt động cụ thể và báo cáo ĐHQGHN trước khi thực hiện;

- Kinh phí áp dụng đề cương môn học được tính vào kinh phí áp dụng phương pháp dạy - học.

4.2. Nguồn kinh phí

- Trước mắt, các đơn vị tự cân đối trong nguồn kinh phí năm 2006 và các nguồn kinh phí khác của đơn vị để chi trả cho việc xây dựng đề cương môn học;

- Các đơn vị lập dự toán chi cho xây dựng đề cương môn học cùng với kế hoạch ngân sách năm 2007 theo hướng dẫn của Ban Kế hoạch - Tài chính.

V. tổ chức thực hiện

Việc xây dựng đề cương môn học thuộc chương trình đào tạo đã chuyển đổi phù hợp với phương thức đào tạo theo tín chỉ được tiến hành ngay từ năm học 2006 - 2007, theo kế hoạch đã ban hành trong Công văn số 78/ĐT ngày 01 tháng 6 năm 2006 của Giám đốc ĐHQGHN.

Kế hoạch thực hiện và phân công trách nhiệm như sau:

Số TT	Nội dung	Thời hạn hoàn thành	Chủ trì	Phối hợp
1	Ban hành hướng dẫn xây dựng đề cương môn học	15/8/2006	ĐHQGHN	Khoa Sư phạm
2	Phổ biến, tập huấn cho cán bộ giảng dạy, cán bộ quản lý xây dựng đề cương môn học	15/9/2006	Các đơn vị đào tạo	Khoa Sư phạm

3	Triển khai xây dựng đề cương môn học	25/12/2006	Giảng viên, Các đơn vị đào tạo	Khoa Sư phạm
4	Tổ chức hội thảo, góp ý để hoàn chỉnh đề cương môn học	05/01/2007	Các đơn vị đào tạo	Khoa Sư phạm
5	Thẩm định, ban hành, in ấn, phát hành đề cương môn học	15/01/2007	Các đơn vị đào tạo	
6	áp dụng đề cương môn học trong việc dạy - học, kiểm tra - đánh giá	Từ học kỳ II năm học 2006-2007 trở đi	Các giảng viên	Các đơn vị đào tạo
7	Kiểm tra việc xây dựng và áp dụng đề cương môn học ở các đơn vị đào tạo	Theo kế hoạch	Ban Đào tạo Ban Thanh tra	Các đơn vị đào tạo
8	Hội thảo đánh giá rút kinh nghiệm về xây dựng và áp dụng đề cương môn học	Mỗi học kỳ 1 lần Đợt 1 vào 5/2007	Các đơn vị đào tạo	Khoa Sư phạm

Trong quá trình thực hiện nếu có vướng mắc, đề nghị các đơn vị đào tạo kịp thời báo cáo về ĐHQGHN (qua Ban Đào tạo) để nghiên cứu điều chỉnh, bổ sung các nội dung hướng dẫn.

KT. Giám đốc ĐHQGHN
Phó Giám đốc

Nơi nhận:

- Ban Giám đốc (để báo cáo);
- Ban Đào tạo, các đơn vị đào tạo (để thực hiện);
- Các ban chức năng có liên quan (để phối hợp thực hiện);
- Lưu VP, Ban Đào tạo

(đã ký)

GS.TS. Mai Trọng Nhuận

Phụ lục

Phần 1. Mẫu Đề cương môn học

Đề cương môn học:.....

Đại học Quốc gia Hà Nội

Trường/Khoa

Bộ môn

1. Thông tin về giảng viên

Họ và tên:

Chức danh, học hàm, học vị:

Thời gian, địa điểm làm việc:

Địa chỉ liên hệ:

Điện thoại, email:

Các hướng nghiên cứu chính

Thông tin về trợ giảng (nếu có) (họ và tên, địa chỉ liên hệ, điện thoại, e-mail):

2. Thông tin chung về môn học

- Tên môn học

- Mã môn học:

- Số tín chỉ:

- Môn học: - Bắt buộc:

- Lựa chọn:

- Các môn học tiên quyết:

- Các môn học kế tiếp:

- Các yêu cầu đối với môn học (nếu có):

- Giờ tín chỉ đối với các hoạt động:

+ Nghe giảng lý thuyết:

+ Làm bài tập trên lớp:

- + Thảo luận:
- + Thực hành, thực tập (ở PTN, nhà máy, studio, điền dã, thực tập...):
- + Hoạt động theo nhóm:
- + Tự học

- Địa chỉ Khoa/ bộ môn phụ trách môn học:

3. Mục tiêu của môn học

- Kiến thức
- Kỹ năng
- Thái độ, chuyên cần

4. Tóm tắt nội dung môn học (khoảng 150 từ)

5. Nội dung chi tiết môn học (tên các chương, mục, tiểu mục)

6. Học liệu

- Học liệu bắt buộc ghi theo thứ tự ưu tiên (tên tác giả, tên sách, nhà xuất bản, năm xuất bản, nơi có tài liệu này, website, băng hình,...)
- Học liệu tham khảo ghi theo thứ tự ưu tiên (tên tác giả, tên sách, nhà xuất bản, năm xuất bản, nơi có tài liệu này, website, băng hình...)

7. Hình thức tổ chức dạy học

7.1. Lịch trình chung: (Ghi tổng số giờ cho mỗi cột)

Nội dung	Hình thức tổ chức dạy học môn học					Tổng
	Lên lớp			Thực hành, thí nghiệm, điền dã, ...	Tự học, tự nghiên cứu	
	Lý thuyết	Bài tập	Thảo luận			
Nội dung 1						
Nội dung 2						
Nội dung 3						
.....

7.2. Lịch trình tổ chức dạy học cụ thể

Thí dụ: Nội dung 1, tuần 1

Hình thức tổ chức dạy học	Thời gian, địa điểm	Nội dung chính	Yêu cầu SV chuẩn bị	Ghi chú
Lý thuyết				

Bài tập				
Thảo luận				
Thực hành, thí nghiệm, điền dã, ...				
Tự học, tự nghiên cứu				

Bảng này được thiết kế cho từng nội dung ứng với 1 tuần học, cho đến hết môn học (15 tuần).

8. Chính sách đối với môn học và các yêu cầu khác của giảng viên

Yêu cầu và cách thức đánh giá, sự hiện diện trên lớp, mức độ tích cực tham gia các hoạt động trên lớp, các qui định về thời hạn, chất lượng các bài tập, bài kiểm tra....

9. Phương pháp, hình thức kiểm tra - đánh giá kết quả học tập môn học

Phân chia các mục tiêu cho từng hình thức kiểm tra - đánh giá

9.1. Kiểm tra – đánh giá thường xuyên

9.2. Kiểm tra - đánh giá định kì

Bao gồm các phần sau (trọng số của từng phần do giảng viên đề xuất, chủ nhiệm bộ môn thông qua):

- Tham gia học tập trên lớp (đi học đầy đủ, chuẩn bị bài tốt và tích cực thảo luận, ...);

- Phần tự học, tự nghiên cứu (hoàn thành tốt nội dung, nhiệm vụ mà giảng viên giao cho cá nhân /tuần; bài tập nhóm /tháng; bài tập cá nhân/ học kì, ...);

- Hoạt động theo nhóm

- Kiểm tra - đánh giá giữa kì

- Kiểm tra - đánh giá cuối kì

- Các kiểm tra khác

9.3. Tiêu chí đánh giá các loại bài tập

9.4. Lịch thi, kiểm tra (kể cả thi lại)

Duyệt

(Thủ trưởng đơn vị đào tạo)

Chủ nhiệm bộ môn

(Ký tên)

Giảng viên

(Ký tên)

Phần 2. Hướng dẫn viết đề cương môn học

Đề cương môn học do giảng viên hoặc nhóm giảng viên cùng dạy một môn học biên soạn dưới sự chỉ đạo của Chủ nhiệm bộ môn (theo mẫu).

Để các bộ môn có thể cung cấp các thông tin quan trọng một cách tương đối thống nhất, ĐHQGHN có một số hướng dẫn sau:

Mục 1: Thông tin về giảng viên

Cung cấp những thông tin cơ bản về giảng viên tham gia giảng dạy môn học, trợ giảng (nếu có) như họ tên, học hàm, học vị, các hướng nghiên cứu chính, địa chỉ liên hệ (cơ quan, email, điện thoại..), thời gian và địa điểm làm việc ở trường.

Mục 2: Thông tin chung về môn học

Ngoài những thông tin cụ thể như đã nêu trong mẫu Đề cương môn học, cần thông tin rõ về các môn học tiên quyết và môn học kế tiếp:

- Môn học tiên quyết là môn học cung cấp kiến thức nền và phải được dạy trước môn học được xây dựng đề cương (môn học dạy trước không nhất thiết là môn học tiên quyết);

- Môn học kế tiếp là môn học cần kiến thức nền của môn học được xây dựng đề cương.

Mục 3: Mục tiêu của môn học

Mục tiêu của môn học gồm mục tiêu về kiến thức, kỹ năng và thái độ mà người học có được sau khi học môn học:

- Mục tiêu về kiến thức người học cần đạt được:
 - + Nắm được kiến thức sâu rộng của ngành học;
 - + Nắm được kiến thức cơ bản của các ngành học khác để hiểu và tiếp tục học tập;
 - + Biết về sự thay đổi của xã hội, đặc biệt là xu hướng phát triển;
 - + Biết về khu vực (regions) và biết cách nhận biết thế giới một cách có phân tích khoa học;
 - + Nắm được kiến thức có thể phân tích, thảo luận và bình luận về những sự vật phức tạp.
- Mục tiêu về kỹ năng người học cần đạt được:
 - + Có các kỹ năng thực tiễn về nghề nghiệp và có thể phát triển được;
 - + Có kỹ năng làm việc với người khác;
 - + Có các kỹ năng tư duy, phân tích và ra quyết định, kỹ năng phát hiện và giải quyết vấn đề;

+ Có kỹ năng tìm kiếm và lựa chọn kiến thức để dùng vào những mục đích riêng biệt; Có các kỹ năng tự phát triển giữa xu hướng thay đổi;

+ Đánh giá được cách dạy và học.

- Mục tiêu về thái độ người học cần đạt được:

+ Yêu thích môn học, ngành học mà sinh viên đang theo học;

+ Kính trọng, yêu quý, muốn noi gương các nhà khoa học, giảng viên đang giảng dạy môn học;

+ Nhìn thấy thái độ của riêng mình;

+ Nhìn thấy giá trị của xã hội mình;

+ Nhìn thấy giá trị văn hoá của địa phương và giá trị văn hoá phổ quát;

+ Có chuẩn mực sống trong xã hội một cách có lý do và sự tự tin.

Mục tiêu của từng bài học: Để xác định mục tiêu của từng bài học nên chia nội dung dạy học của cả môn học thành 12 - 13 vấn đề tương đối trọn vẹn ứng với 12 - 13 tuần của học kì (một học kì có 15 tuần, trừ hai tuần cho kiểm tra - đánh giá). Sau đó xác định mục tiêu mà sinh viên cần đạt được ở mỗi vấn đề ứng với mỗi môn học.

Mục 4: Tóm tắt nội dung môn học

Trong khoảng 150 từ viết tóm tắt nội dung môn học, bao gồm các khái niệm, lí thuyết phạm trù, lí thuyết chính của nội dung môn học, các công nghệ, các phương pháp nghiên cứu, thành tựu và triển vọng của môn học đó.

Mục 5: Nội dung chi tiết môn học

Nêu nội dung chi tiết của môn học theo chương, mục, tiểu mục hoặc theo các vấn đề chính của môn học (Theo cấu trúc I → 1.1 → 1.1.1 v.v...).

Mục 6: Học liệu

- Tối thiểu là 3 học liệu bắt buộc

- Tài liệu tham khảo xác định cho từng nội dung (mục 7.1 của phụ lục này) và hình thức chính dạy – học (mục 7.2). Có thể ghi rõ các phần hoặc các trang quan trọng trong tài liệu tham khảo giúp sinh viên thuận tiện trong việc nghiên cứu tài liệu.

Mục 7: Hình thức tổ chức dạy học

Đây là thông tin rất quan trọng đối với giảng viên, sinh viên và người quản lí. Do đặc thù của hình thức tổ chức dạy học theo học chế tín chỉ, mỗi nội dung kiến thức đều được tổ chức dưới các hình thức chủ yếu: lí thuyết, thảo luận, thực hành, thí nghiệm, hoạt động theo nhóm và tự học, tự nghiên cứu.

Do vậy ở mỗi nội dung, giảng viên/nhóm giảng viên phải xác định được số giờ tín chỉ sẽ thực hiện ở từng hình thức trên. Lưu ý rằng để chuẩn bị cho 1 giờ lí thuyết sinh viên cần 2 giờ chuẩn bị ở nhà, cho 2 giờ thực hành cần 1 giờ chuẩn bị, hoặc 3 giờ tự học, tự nghiên cứu (cho 1 giờ tín chỉ ở mỗi hình thức dạy

học). Số giờ tín chỉ ứng với mỗi hình thức tổ chức dạy–học của môn học được ghi vào các ô của mục 7.1. ở các ô trong mục 7.2, giảng viên ghi chi tiết thời gian, địa điểm tiến hành các hình thức dạy học, nội dung chính của hoạt động đó, công việc sinh viên cần làm trước khi đến lớp.

Để làm việc này, căn cứ việc chia nội dung môn học thành 12 –13 vấn đề và mục tiêu cần đạt được của mỗi vấn đề (mục 3) tìm các hình thức tương ứng để giải quyết vấn đề đó trong từng tuần.

Thí dụ: Vấn đề 1 tuần 1

Hình thức tổ chức dạy học	Thời gian, địa điểm	Nội dung chính	Yêu cầu SV chuẩn bị	Ghi chú
Lí thuyết	8.00 – 9.00 Thứ 2-4 /B2.P5	1.... 2. ...	Đọc Q.1 tr. 15-20 Chuẩn bị câu hỏi 1, 2 và 3 .	
Xêmina	9.00 – 11.00 thứ 2 /B2.P5	1. 2.	Làm bài tập Làm thí nghiệm	
Thảo luận	9.00 – 11.00 thứ 4 /B2.P5	1.	Theo phân công của nhóm	
Khác				
Tự học	Thư viện	1.	Có hướng dẫn riêng	
KT - ĐG	Thứ Bảy hằng tuần 11-12/B2.5		Có hướng dẫn riêng	
Tư vấn	9.00-10.00 Thứ 7/ B2.P5	Tư vấn về môn học	Chuẩn bị câu hỏi	

Tiếp tục cho đến vấn đề cuối cùng ở tuần cuối cùng của học kì.

Mục 8: Chính sách đối với môn học và các yêu cầu khác của giảng viên

Yêu cầu của giảng viên đối với sinh viên trong quá trình học môn học.